

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 632/2016-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a namietaného porušenia práv zaručených v čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 18/2015 a jeho uznesením zo 16. júna 2015 a postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a jeho prípisom sp. zn. 41748/2015-61/D/233 z 28. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy a porušenie práv zaručených v čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 18/2015 a jeho uznesením zo 16. júna 2015 a postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) a jeho prípisom sp. zn. 41748/2015-61/D/233 z 28. septembra 2015.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava (ďalej len „vyšetrovateľ Policajného zboru“) pod ČVS: PPZ-483/NKA-PZ-BA-2014 z 10. septembra 2014 podľa § 206 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vznesené obvinenie pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom úverového podvodu sčasti dokonaného, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 222 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona.

3. V uvedenej trestnej veci sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) [REDAKOVANÉ] na návrh Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „okresná prokuratúra“) vydala:

- 15. júla 2014 pod sp. zn. Ntt-I.350/2014 „*príkaz na zistenie a oznamovanie o uskutočňovaní telekomunikačnej prevádzky telefónneho čísla... podľa § 116 ods. 3 tr. por., pričom užívateľom tohto čísla mal byť podozrivý [REDAKOVANÉ]*“,

- 8. septembra 2014 pod sp. zn. OS-TT-V-312-1/2014 „*príkaz na domovú prehliadku podľa § 100 ods. 1, pričom majiteľom uvedenej nehnuteľnosti mal byť podozrivý [REDAKOVANÉ]*“, a

- 24. apríla 2015 pod sp. zn. Otp 522/2015 „*uznesenie o nariadení vyšetrovania duševného stavu obvineného [REDAKOVANÉ] požadovaný v zdravotníckom zariadení - v nemocnici pre obvinených a odsúdených Trenčín*“.

4. Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru pod ČVS: PPZ-807/NKA-PZ-BA-2013 zo 16. januára 2015 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi Policajného zboru vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 k § 186 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. a) Trestného zákona.

5. V tejto trestnej veci sudkyňa pre prípravné konanie okresného súdu [REDAKOVANÉ] na návrh Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vydala:

- 11. novembra 2013 pod sp. zn. OS-TT-V-257-1/2013-Ntt „*príkaz na predĺženie vyhotovovania zvukového záznamu, podľa § 114 ods. 3 tr. por. od 13.00 hod. dňa 12. 11. 2013 do 13.00 hod. 12. 1. 2014 zo stretnutí podozrivej osoby [REDAKOVANÉ]*“ so svedkom,

- 7. marca 2014 pod sp. zn. OS-TT-V-84-1/2014 Ntt „*príkaz na predĺženie vyhotovovania zvukového záznamu podľa § 114 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku od 13.00 hod 12. 3. 2014 do 13.00 hod 12. 5. 2014 zo stretnutí podozrivej osoby [REDAKOVANÉ]*“ so svedkom, a

- 10. marca 2014 pod sp. zn. OS-TT-V-8 5-1/2014 Ntt „*príkaz na predĺženie sledovania podozrivej osoby [REDAKOVANÉ] podľa § 113 ods. 1, ods. 4, ods. 5 3 Trestného poriadku od 13.00 hod. 12. 3. 2014 do 13.00 hod. 12. 5. 2014*“.

6. Vyšetrovateľ Policajného zboru uznesením pod ČVS: PPZ-483/NKA-PZ-BA-2014 z 21. januára 2015 obe uvedené trestné veci spojil na spoločné konanie.

7. Okresný súd uznesením č. k. 0 Tp 67/2015-29 z 11. júna 2015 na základe návrhu okresnej prokuratúry pod č. k. 1 Pv 494/14/2207-137 z 5. júna 2015 predĺžil podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku trvanie väzby sťažovateľa v prípravnom konaní do 9. októbra 2015.

8. Krajský súd uznesením č. k. 5 Tpo 18/2015-46 zo 16. júna 2015 sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu z 11. júna 2015 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

9. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že krajský (nadriadený) súd o jeho sťažnosti proti prvostupňovému uzneseniu rozhodol v senáte zloženom z predsedu [REDACTED] a sudcov [REDACTED] a [REDACTED].

10. Účasť [REDACTED] na rozhodovaní v jeho trestnej veci ako sudkyne pre prípravné konanie sťažovateľ považoval za dôvod jej vylúčenia z rozhodovania na druhom stupni podľa § 31 ods. 3 Trestného poriadku, a teda ak bola členkou senátu, ktorý rozhodoval na súde vyššieho stupňa, bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku, preto podal ministromi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) podnet na podanie dovolania podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku v tejto veci.

11. Ministerstvo spravodlivosti prípisom sp. zn. 41748/2015-61/D-233 z 28. septembra 2015 sťažovateľovi oznámilo, že v danej veci nešlo „o naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 2 Tr. por.“.

12. Sťažovateľ uvádza, že «*Odôvodnenie rozhodnutia o nepodaní dovolania podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku štátna tajomníčka v zásade iba hodnotila námietku zaujatosti podľa ustálenej súdnej praxe s použitím § 31 ods. 1 Trestného poriadku, kde súčasne podrobne zdôvodnila význam slovného spojenia „Pomer k prejednáwanej veci a pomer k osobám“, pričom nakoniec uviedla, že uplatnenie inštitútu § 31 ods. 1 Trestného poriadku, prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia skutočností zakladajúci vylúčenie, t. j. pomeru úradnej osoby k veci, či osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, je preukázané. Pri takomto závere nestačí len vznesenie všeobecnej námietky zakladajúcej sa na pociťovaní obžalovaného.*

Z uvedeného odôvodnenia jednoznačne vyplýva, že štátna tajomníčka sa vôbec nezaoberala uvedeným dôvodom porušenia Trestného poriadku, pre ktorý bol podnet ministromi spravodlivosti podaný.

Podľa obsahu návrhu obvineného je nesporné, že smeruje výhradne proti rozhodnutiu o väzbe, ktorými je rozhodnutie Krajského súdu v Trnave vydaného pod sp. zn.: 5 Tpo 18/2015-46 zo dňa 16. 6. 2015, doručeného sťažovateľovi dňa 24. 6. 2015, ktorým

bola zamietnutá sťažnosť podaná proti rozhodnutiu Okresného súdu Trnava zo dňa 11. 6. 2015 vydaného pod sp. zn.: 0 Tp 67/2015, ktorým bola obvinenému [REDAKOVANÉ] predĺžená lehota väzby do 9. 10. 2015.

Zo spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že sudkyňa [REDAKOVANÉ] rozhodovala v tej istej veci ako sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava a následne ako členka senátu Krajského súdu v Trnave.».

13. Ako sťažovateľ uvádza, podaním podnetu na podanie dovolania bol toho názoru, že „dosiahne konštatovanie nezákonného postupu Krajského súdu v Trnave pri rozhodovaní o sťažnosti proti uznesení Okresného súdu Trnava o predĺžení lehoty väzby, čím by sa toto napadnuté rozhodnutie definovalo ako nezákonné a teda neplatné, čo sa však nestalo“.

14. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že:

„Krajský súd v Trnave vydaním uznesenia sp. zn.: 5 Tpo 18/2015-46 v ktorom rozhodol senát, ktorého členkou bola sudkyňa [REDAKOVANÉ] a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky zamietnutím podnetu na podanie dovolania ministrom spravodlivosti sp. zn.: 41748/2015-61/D/233, v ktorom sa vôbec nezaoberali dôvodmi podania tohto podnetu, porušili:

1/ Ústavné právo sťažovateľa na ochranu osobnej slobody - Čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

2/ Ústavné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu Čl. 2 ods. 2, Čl. 13 ods. 3, Čl. 17 ods. 2, Čl.46 ods. 1, Čl. 144 ods. 1, Čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, Čl. 5 ods. 1, Čl. 6 ods. 1, Čl. 13, Čl. 17 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd .

3/ Krajskému súdu Trnava sa prikazuje ihneď prepustiť sťažovateľa na slobodu.

4/ Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2.000.-EUR, ktoré sú povinné zaplatiť spoločne Krajský súd v Trnave a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

5/ Krajský súd v Trnave a Ministerstvo spravodlivosti SR sú povinné zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v sume 254,88.-EUR na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

19. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, namietané porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy a namietané porušenie práv zaručených v čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 18/2015 a jeho uznesením zo 16. júna 2015 a postupom ministerstva spravodlivosti v konaní vedenom pod sp. zn. 41748/2015-61/D/233 a jeho prípisom z 28. septembra 2015, ku ktorému došlo tým, že o opravnom prostriedku sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení trvania jeho väzby rozhodoval senát krajského súdu, ktorého členkou bola sudkyňa, ktorá v tejto trestnej veci bola činnou ako sudkyňa pre prípravné konanie na súde prvého stupňa, a rovnako tým, že v tejto súvislosti ministerstvo spravodlivosti nevyhovelo podnetu sťažovateľa na podanie dovolania, keď navyše neprihliadlo na dôvody v podnete sťažovateľom uvádzané.

22. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

23. Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

24. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

25. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

27. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

28. Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;

b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;

d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;

e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nakažlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

29. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

30. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

31. Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to dohovor ustanovuje.

II. A

K namietanému porušeniu článkov ústavy, základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom a rozhodnutím krajského súdu

32. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť (podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

33. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa o porušení svojich základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom krajského súdu, resp. jeho uznesením sp. zn. 5 Tpo 18/2015 zo 16. júna 2015, dozvedel najneskôr 24. júna 2015, keď mu bolo toto rozhodnutie druhostupňového súdu doručené.

34. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je časovo neobmedzeným právnym prostriedkom ochrany základných práv a slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 417/06, III. ÚS 334/08, IV. ÚS 178/09).

35. Lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu teda začala sťažovateľovi plynúť doručením uznesenia krajského súdu 24. júna 2015, keďže od tohto momentu sa sťažovateľ v súlade s dikciou § 53 ods. 3 druhej vety zákona o ústavnom súde mohol dozvedieť o porušení ním označených práv. Dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno počítat' od doručenia upovedomenia ministerstva spravodlivosti z 28. septembra 2015 (doručeného sťažovateľovi 1. októbra 2015), pretože podanie mimoriadneho dovolania je výhradným právom ministra spravodlivosti, a teda nie je pre účastníka – stranu súdneho konania, právne nárokovateľným opravným prostriedkom, a teda ani iným účinným prostriedkom, ktorým by sa sťažovateľ mohol domáhať ochrany svojich práv pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

36. Keďže lehotu uvedenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemožno odpustiť a sťažovateľovi táto lehota do dňa podania jeho sťažnosti na poštovú prepravu (30. novembra 2015) zjavne uplynula, ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej oneskoreného podania (bod 2 výroku tohto uznesenia).

II. B

K namietanému porušeniu článkov ústavy, základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti

38. Sťažovateľ v podanej sťažnosti ďalej namieta postup ministerstva spravodlivosti v konaní vedenom pod sp. zn. 41748/2015-61/D/233 a jeho prípis z 28. septembra 2015, ktorým mu bol oznámený konečný záver o tom, že jeho podnetu na podanie dovolania sa nevyhovelo.

39. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne (napr. ako je to podľa § 371 ods. 2 Trestného

poriadku), nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné (napr. II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07). Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je opravným prostriedkom a z hľadiska trestného práva procesného ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či na základe podnetu strany v konaní alebo na základe iného podnetu podá alebo nepodá dovolanie (táto úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie dovolania sú splnené). Podanie podnetu na podanie dovolania nemôže mať preto charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (m. m. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

40. Z tohto dôvodu ministerstvo spravodlivosti nemohlo neakceptovaním podnetu sťažovateľa spôsobiť namietané porušenie jeho označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru. Sťažovateľ (v danej veci ako podnecovateľ) mal právo len na to, aby sa minister spravodlivosti jeho podnetom zaoberal, náležite sa s ním vysporiadal a o spôsobe jeho vybavenia ho vyrozumel, k čomu v tejto veci došlo spôsobom, ktorý nemožno označiť za arbitrárny alebo ústavne neakceptovateľný.

41. V dôsledku uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

42. Nad rámec uvedeného ústavný súd k ustanoveniu § 31 ods. 3 Trestného poriadku bez toho, aby v rozpore so svojou právomocou podával výklad zákona (to je zverené všeobecným súdom nie ústavnému súdu), upriamuje pozornosť na publikáciu Minárik, Š. a kolektív. Trestný poriadok. Stručný komentár. Bratislava : IURA EDITION, spol. s r. o., 2006, s. 141, podľa ktorej *„V prípade sudcu však musí ísť o skoršie rozhodovanie vo veci samej. Podľa tohto ustanovenie teda nebude vylúčený sudca, ktorý rozhodoval o zaisťovacích úkonoch ako sudca pre prípravné konanie.“*

43. Uvedené nepredstavuje rozpor ani s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), z ktorej vyplýva, že ESLP opustil štruktúrne hľadisko a hľadisko nezlučiteľnosti in abstracto rôznych procesných funkcií a použil vo viacerých prípadoch konkrétny prístup. Vo svojich prípadoch ESLP vyslovil záver, že to, na čom záleží pri posudzovaní otázky nestrannosti, je povaha a rozsah úkonov, ktoré urobil sudca pred procesom. Treba preskúmať jednotlivé procesné úkony, ktoré sudca urobil pred rozhodnutím vo veci samej, podľa ich obsahu, t. j. podľa toho, či otázky, ktoré musel riešiť, a spôsob, ako ich riešil, neprejudikovali jeho stanovisko k vine či nevine obvineného. Európsky súd pre ľudské práva urobil záver, že tieto hľadiská sú zásadné pre vyvodenie záveru, či subjektívna obava sťažovateľa z nedostatku nestrannosti sudcu bola aj objektívne odôvodnená (pozri napr. rozhodnutia vo veciach *Sainte-Marie c. Francúzsko* z r. 1992, *Fey c. Rakúsko* z r. 1993, *Saraiva de Carvalho c. Portugalsko* z r. 1994, *Bulut c. Rakúsko* z r. 1996, kde ESLP nezistil porušenie zásady nestrannosti súdu; III. ÚS 153/08).

44. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy, ústavný súd poznamenáva, že ministerstvo spravodlivosti nie je orgánom verejnej moci, ktorý by sa vo vzťahu k sťažovateľovi mohol dopustiť porušenia tohto základného práva, pretože priamo nevykonáva nad ním tú právomoc, ktorú toto ustanovenie ústavy predpokladá. Ministerstvo spravodlivosti nemá dosah na trestné stíhanie sťažovateľa ani na rozhodovanie o jeho osobnej slobode. Obdobný záver platí aj vo vzťahu namietanému porušeniu práv zaručených v čl. 5 ods. 1 dohovoru. Rovnako sa ministerstvo spravodlivosti nemohlo dopustiť porušenia práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže nerozhodovalo o jeho občianskych právach alebo záväzkoch ani o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti sťažovateľovi, tak ako to má na mysli toto ustanovenie.

45. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne

z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

46. Vzhľadom na zjavnú absenciu možnej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom a označeným postupom ministerstva spravodlivosti, resp. jeho prípisom bolo potrebné sťažnosť v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

47. V súvislosti s námietskou porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy ústavný súd poznamenáva, že obsahom týchto článkov nie je úprava konkrétnych základných práv alebo slobôd, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno domáhať. O ich prípadnom porušení by ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mohol rozhodnúť len v spojení s porušením niektorého zo základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo, preto ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

48. K namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru ústavný súd pripomína, že podnet podaný ministerstvu spravodlivosti nepredstavuje ani riadny a ani mimoriadny opravný prostriedok sťažovateľa (pozri bod 35 tohto odôvodnenia), preto v tomto smere neexistuje príčinná súvislosť medzi namietaným porušením označeného práva a postupom, resp. prípisom ministerstva spravodlivosti.

49. Sťažovateľ rovnako namieta aj porušenie čl. 17 dohovoru. V odôvodnení sťažnosti však neuviedol, v čom malo porušenie uvedeného článku spočívať, a nepredstrel žiadne argumenty, ktoré by mali porušenie toho ustanovenia odôvodňovať. Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá, nekorešponduje navrhovanému petitu. V podstate sťažovateľ v sťažnosti porušenie čl. 17 dohovoru len

konštatuje, preto sa ústavný súd sťažnosťou v tejto časti nezaoberal a samotné tvrdenie sťažovateľa o porušení uvedených práv považoval za súčasť jeho argumentácie. Navyše, ústavný súd poznamenáva, že obsah čl. 17 dohovoru (interpretačné pravidlá dohovoru) s prerokúvaným prípadom ani nijako vecne nesúvisí. Aj v tejto časti ústavný súd omietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

50. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

51. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016